

16+ ФАЙДАЛЫ КИҢЭШЛӘР, ЧЕТЕРЕКЛЕ ҺӘМ ҚАРШЫЛЫКЛЫ ЯЗМЫШЛАР – БЕР ГАЗЕТАДА

Ясмина

№8(104)
октябрь,
2024 ел

ИНДЕКС П2250

СИНЕ УЙЛАП СЫЗЫЛАМ

Ир-атның чөчлөре агара башласа, күңеленә шайтан керә диләр. Менә Хөснулла да әлегә кадәр хатынына тугры ир, балаларына яхшы ата булды. Таныш-белешләре, иптәшләре арасында абруйлы, холык-фигыле үрнәк иде. Район үзәгендә урнашкан агач эшкәртү оешмасында кырык ел жиһаз ясады ул. 65кә кадәр эшләде. 65е тулгач, хөрмәтле ветеранны зурлап пенсиягә озаттылар. Бүләккә ярты өстәл кадәр телевизор бирделәр.

Хатыны Мәйсәрә пенсиягә ике ел элек чыкты. Хәзер әби белән бабайга үзләрен тәрбияләп, сәламәтлекләрен кайгыртып, тыныч кына яшәргә инде.

Хөснулла айга якин яңа тормышка күнегергә тырышып карады. Совет заманнарында

аңа эшеннән ике катлы йорттан фатир биргәннәр иде. Янында, кечкенә булса да, бакчасы бар. Үзәктән читтә булгач, фатирны юк кына бәягә сатып, кирпеч йортка күчәнде Хөснулла. Бар уңайлылыклы булган өйдә, сүз дә юк, күпкә жиңелрәк иде. Бүген килеп, ир иске фати-

3 БИТ

Сездә ничек?

5 БИТ

Язмышлар шундый

8 БИТ

ТАВЫКТАН ТУШЕНКА

КЕДР ЧИКЛӘВЕГЕННӘН ТӨНӘТМӘ

10 БИТ

рын сатуына үкенеп тә куйды. Үз жаена бакчасында жыләк-жимеш, яшелчә үстереп ятар иде.

Ямансулап шулай йөрдө йөрдө дә, авыл хужалыгы техникумына эшкә урнашып кайтты. Шулу уку йорты тирәсен себергәләп, вак-төяк ремонт ясап, укучыларга күз-колак булып йөргә тиеш булды ул. Тик Мәйсәрә иренең бу чыгышын өнәмәде. Телевизор карап, гәзит укып, пешергәнне ашап өйдә ятса, ни була? Үзләренә тиешлесен эшләделәр бит инде алар. Ләкин Хәснурла үз сүзәндә нык торды. Аңа шөгыл, хәрәкәт кирәк иде. Кузгалмый ятсаң, буының таш булып катар!

Хәснурланың вазифасы авыр түгел. Ул кушылганнарны күңел биреп башкарды. Күңел дигәннән, бу яңа эш урыны аның күңелен урыныннан кузгатты. Элекке эшендә Хәснурла гел үз ишләре арасында иде, ә монда хатын-кызлар янына килеп эләкте. Жыештыручылар, пешекчеләр, кизү торучылар – барысы да хатын-кызлар. Бөтен жирдә чисталык, тирә-якта агач тузаннары да очмый. Тәрәзә төпләрендә аллыгелле чәчәкләр, хатыннарның үзләреннән дә хушбуй исләре генә килеп тора. Хәснурла башта югалыбрак та калды. Аннан ияленеп китте. Аны чәй эчәргә чакырдылар, киңәшләр сораган булдылар, берәр эштә ир кулы кирәк булып, ярдәм итүен үтенделәр. Кыскасы, тирәсендә бөтерелеп, сандугач булып сайрадылар. Аларның назлы тавышлары, серле карашлары ирнең күңелен эретте. Тирә-як дөнья икенчәрәк төсләрдә күренә башлады. Ул да әлегә кадәр яшим дип йөргән икән. Бар белгәнә такта-брус булды, шуннан артыгын күрмәде. Арыпталып эштән кайткач, күзенә Мәйсәрәсе фәрештә булып күренә иде. Күп икән лә андый күзәл затлар. Картлык чорына кергән жәмәгәте телгә беткән бу хатыннарда күпкә оттыра.

Хәснурла эчтән генә үзен нәфескә буйсынмаска, аек акыл белән фикер йөртәргә чакырса да, яңа хис-тойгыларга көннән-көн тартыла барды. Бу хатыннар арасынан Алевтинаны күңеленә аеруча якын итте. Гел елмаеп торган, кырыкны чак узган чибәр чуваш хатыны иратны абындырырлык көчкә ия иде шул.

Гардеробта эшләгән Алевтина янына Хәснурла кырык сәбәп табып керә торган булды. Хатын-кызларның игътибар иткәнне яратканын ишеткәнә бар иде. Ә бу игътибар бүләктә булса, аларның күңеленә бигрәк тә ошый икән. Шуны истә тотып, Хәснурла бер дә буш кул белән кермәде. Тол хатынның алдына йә бер кап прәннек, йә уч тутырып кәнфит салды. Шундый үзенчәлеге бар адәм баласының: аңа юраганы юш килгән төсле тоела башлай. Хәснурла да хатын аңа битараф түгел кебек тоелды. Ул күңеленнән әллә ниләр күзаллый башлады. Имеш тә, уйнаклар торган Алевтина белән аулакта очрашканнар, учына тегенәң йомшак кулларын алган... Күп инде ул хыяллар, барысын сөйләп бетереп кенә булмый.

Мәйсәрә дә ирендә ниндидер үзгәрешләр барганын тоемлады. Хатын-кыз күңелә сизгер бит ул. Никахлы ире ничектер эреләнеп киткәндәй тоелды, килеш-торышларыннан житешсезлекләр тапты, пешергән ашларын ошатмады. Кайгыга калган хатын моны ни-нәрсәгә юрарга белмәде. Ә Алевтина картлык чорына кергән Хәснурланың кыланмышларын шаяру итеп кабул итте. Күңелен ачкан иргә каты бәрелмәде, “зияны тими ич” дигән төстәрәк йөри бирде. “Киртәдән сикерә башласа”, ул бу картны урынына утыртырга да күп сорап тормас.

Иренең көйсезләнәп йөргәннәре турында баш вата торгач, Мәйсәрә моның тамыры яңа эш урынындадыр дигән төплә фикергә килде. Район жирендә халык бер-берсен күрәп белә, хатын-кызлар барысы турында да аеруча хәбәрләр. Техникумда жыештыручы булып эшләгән Гамбәрия исемле хатын – Мәйсәрәнең якын гына танышы иде. Ул Гамбәрия аркылы бу хәлләрнең серен беләргә уйлады.

Бу вакытта Хәснурла хыялында йөрткән ләззәтле уйларны тормышка ашырырга вакыттыр дигән фикергә килгән иде. Вакытын туры китереп, кеше-кара күрмәгәндә хатынга сүз кушты:

– Сине уйлап сызылам, Алевтина. Йокым йокы, ашаган ашларым аш түгел. Ут яктың йөрәгемә. Аулакта очрашып сөйләшик әле бер, – дип тәкъдим ясады.

Алевтина, барысын да уенга борып, тизрәк аның яныннан китү ягын карады.

Мәйсәрә теге танышыннан сорапшыра торгач, иренең бер чу-

ваш хатынына күзә төшкәнә беләп алды. Ул Алевтинаны танып иде. Кибеттән чыкканын туры китереп, сүз кушты. Хәснурла исемен ишеткәч, тегесе:

– Чистый сагыз булды! Тагын шундый сүзләр сөйләсә, кеше алдында хур итәм мин аны. Уема да кереп чыккан кеше түгел ирең! – дип ярып салды.

Әмма Мәйсәрә акыллы хатын, аңа башка төрлә киңәш бирде.

Хәснурла тагын Алевтинага очрашу турында сүз катты. Ни гажәп, бу юлы хатын каршы килмәде, иртәгә эштән соң аны фатирында көтәчәген әйтте. Шатлыгыннан авызын жыеп ала алмаган ир чак таң аттырды, аның өчен эш көнә дә озақ үтте. Ниһаять, эше төгәлләнде. Техникум капкасыннан чыккач, туп-туры кибеткә китте. Акчасын жәлләми барысын жыйды: кыйммәтле колбасалар, сыр, кәнфит, чәк-чәк. Хакыннан тормады, арага грузин коньягы да кыстырды. Алевтина белән кара-каршы утырып бәйрәм итәчәкләрен күзаллап, урам буйлап шәп-шәп атлады. Икенче катка күтәрелгәч, ишек кыңгыравына басты. Ачык икән, Алевтинаның тавышы ишетелде:

– Кер, кер, мин хәзер өзәр булам...

Дулкынланган Хәснурла аяк киёмнәрен салып эчкә үтте һәм йөрәгә тукталып калгандай булды. Зур якта, өстәл артында, кураеп Мәйсәрә утыра иде. Хәснурланың кулындагы пакеты төшеп китте, иягә асылынды.

– Монда нишләп йөрисең, карткынам? Мин менә дус хатынымның хәлен белешергә кергән идем! – диде Мәйсәрә, аңа каршы чыгып.

Хәснурла ничек аягына киеп, ни рәвешле чыгып киткәнә дә хәтерләмәде. Мәйсәрә, теге күчтәнәчләр белән чөйләр эчеп, соңгына кайтты.

– Чәй дә эчеп тормадың безнең белән! – дип төрттереп тә алды әле ул.

Икенче көнне үк Хәснурла эшеннән китте. Бер гаражга машина сакларга барып керде. Монда, ичмасам, жаны тыныч: күңелне кытыкларга хатыннар юк. Ә теге көн турында акыллы Мәйсәрә бүтән сүз чыгармады. Нәрсәсен кабатлап торасың: аның моңа кадәр тугры булган ирен шайтан гына котырып алды бит.

Н.КӘРИМОВ.

Исәннәрсез, кызлар! Берәз авылыбыз хәлләрен сөйләп, шатлыклар белән уртаклашасы килеп шалтыратуым иде. Өлкәннәр көнә булды бит. Ул көн узып киткәч, бөтен пенсионер да шуны сөйләшә бит инде. Күрше авыллар, күрше районнарда яшәүче әби-бабайларның да телендә шул гына. Кемнәрнең телефоны бар, күчтәнәчләренә фотога төшереп, берберсенә дә жибәрәләр. “Сездә ничек? Бездә шулай булды”, – дип бер кат сөйләшәп алабыз. Арада төрлә жирлекләр бардыр инде. Кайда ничектер хөрмәт.

Сездә ничек?

Минем алдан да әйткәнә бар иде инде, без бик рәхәт яшибез авылыбызда. Бәйрәм уңаеннан гына түгел, гомумән алганда рәхәт безнең монда. Әле тагын шунысын да әйтәм, бездә, мәсәлән, 70 яше тулган һәр кешегә колхоз бишәр кило песок та бирә. Мин үзем әлегә ул яшьтә түгел. Жырдагыча әле минем: яшьлек үтмәгән, картлык житмәгән дигәндәй. Әмма шундый котлауның булуы үзә күңелле бит инде. Кайда бар әле ул менә шулай зурлап котлаулар, әйме?

Тиздән менә авылыбыз мәчетендә укулар башланьрга тора, теләгән кеше шунда йөри ала. Мин үзем монда килән булып төшкән кеше генә, алай да, авылыны бик яратам. Гомерем шушында үтте. Кешеләрен дә яратам, авылыны да яратам. Кая гына барсам да, куанып кайтам. Шундый рәхәт һәм шундый чиста безнең монда. Кышлар житсә, юлларыбыз ачык тора безнең, суларыбыз әйбәт килә.

Әле менә бәрәңгеләрне алып бетердек. Тулаем алганда, начар булмады болай.

Елына күрә ярый. Арасында төрлесе бар инде, кешеләр дә төрлечә сөйләләр. Алай да, хәзергә ашарга житеп торы әле дип уйлыйм. Кабаклар күп булды, чөгәндәр

күп булды. Колхозда уборка эше бара хәзер менә: көнбагыш күп, рапс чөчкәннәр иде. Бер пай жиренә ике рулон вика үләнә бирделәр, әле икмәк тә бирәбез диделәр. Шатлыклы хәбәрләр бит инде, авыл кешесе шушындый көндәлек мәшәкәтләр, көндәлек шатлыклар белән яши. Өзрәк шөкерана да әйтә беләргә кирәк дим инде мин. Гел бертуктаусыз моңаеп утырып та булмый, зарланып кына да яшәргә кирәкми инде ул хәтле. Ач утырмыйбыз, кияр киемебез бар. Безгә, пенсионерга, тагын нәрсә кирәк инде менә, әйме? Рәхәтләнәп яшәрлек кенә. Пенсиябез килеп тора, почтабыз эшләп тора. Мин ул почтадагы кызларны да мактап кына торам. Бәй, ничек мактамыйсың әйбәт эшләгән кешенә?! Мактарга кирәк! Мин шулай дип уйлыйм.

Газеталарыгызны бик яратып укыйбыз, кызлар, көтеп кенә торабыз, кулдан-кулга йөртеп, алмашлап укып барабыз. Бездә аны яшьләр дә укый, олылар гына түгел. Алга таба да безне куандырып эшләп торыгыз, яме. Минем телевизорга исем китми, мәсәлән. Миңа укырга кирәк, газета булсын, китап булсын.

Язам чыкса, тагын язгансың дип әйтерләр инде. Ара-тирә минем шулай язганны беләп торалар бит. Андый чакта әйтәм инде, әйе, язам шул, әйбәт кенә булыгыз, дип көлдәрәм.

Исән-сау булыйк, кызлар! Мин шулай шалтыраткалап торырга тырышырмын әле сезгә.

Азнакай районы
Кәкрә Елга авылыннан
Сания апагыз
МӨХӘММӘТҖАНОВА.

Укыгыз! Яздырыгыз!

Газеталарыгызны бик яратам инде, үлә язып укыйм, көтеп ала алмыйм. Бик әйбәтләр шул! Әллә ничә кешегә әйттем инде, укыгыз, яздырыгыз, дидем. Стәрледәге танышларга да әйттем, яздырыгыз, шулхәтле әйбәт газеталар бит, дидем. Бөтен киңәшләрне шуннан алып була. Файдалы киңәшләрне алып, тегеп куям әле мин. Озын-озак итеп эшләгез, кызлар.

ЗӨЛФИРӘ, Стәрлетамак районы Талач авылы.

БЕРЖЫР ЭЗЛИМ

Хатлар Язды утирип

Исэнмесез, хөрмәтле "Ясмине" кызлары! Сызгә Ленинград өлкәсеннән Әнәс бабай хат яза. Сызнең газетаны туганнарыма ялга кайткач күрдем. Беренче битеннән соңгы битенә кадәр кабат-кабат укыдым, шуның кадәр ошады. Газетагызда укучылар сораган жырларның сүзләрен бастырасыз икән. Минем дә бер жырның сүзләрен табасым килә. Заманында ул жырны Гөлсем апа Сөләйманова жырлый иде. Истә калган сүзләре менә болай:

*Сания апа суга бара,
Көянтәсе алмалы.
Алмалы көянтәсенә
Кунмаган кош калмады.*

**Әнәс бабай НУРИЕВ,
Ленинград өлкәсе Ломоносовский районы Санино авылы.**

**Саран ирләр
турында күп укыганым
бар. Андыйлар
тормышта да очрап
торалар. Әллә дәнъясы
шундый, ирләр вак-
чылга әйләнде. Минем
ирем андый түгел иде.
Ни алсам да, ни кисәм
дә, сүз әйтмәде. Ирем
үлгәнә байтак еллар
инде хәзер. Балалар
да чыгып киттеләр.
Берүзем дәнъя көтәм.
Ирле кешеләр белән
йөрешергә туры килә.
Туганнарымның да
ирләре бар. Апамның
кын әйтеп китим әле
менә. Хатынына гомер
буена акча тоттырма-
ды. Хәзер пенсиясен дә
үзенә генә тотта. Кайчак
түләүләргә берәз
бирә бугай.**

Иптәш хатыннар: "Гомер буе ялгыз яшәмәссең, таныш. Бармасаң да, аралашырсыз", – дип, бер кеше таптылар. Яше б5ләр тирәсендә, өйләненп аерылган.

Фәрит миңа баштан ук ошамалы. Танышкач, берәз төс-биттә кирәк бит әле ул. Ә бу тәмам бәтәшкән бабайга тарткан иде. Ике-өч килде, өстендә – һаман бер үк киёмнәр. Хатын-кыз янына килгәндә, төрләндереп барырга кирәк. Бер килгәндә, кулында очсызгына кәнфит бар иде. Мин ул көнне бөлеш пешердем, чәй куйдым. Аннан: "Бакчаңда эшләрең бар икән, булышам", – дип тагын бер килде. Өстәлгә бер кап сок, батон, балык куйды. Мин пилмән салдым, пирожки да пешергән идем. Бакчага чыкканда, пакетын кая куярга белмичә аптырады. Карасам, пакет төбәндә йөз граммлап сыры бар икән. Чәй эчәм дип өйгә кереп киткәч, аны кесәсенә тыгып куйган. Мин дә төшөп калган түгел бит: курткасын юри капшап карадым.

Ярдәм итәм дип килсә дә, бик куандырмады алай. Бер-ике агач төбен чистартты да, барып утырды. Кергәч, тагын табын көйләдем моңа. "И-и, моның кадәр әзерләнесеңне белсәм, күчтәнәч алып килмәгән булыр

идем", – дигәч, шаклар каттым. Әле ярый килгән өчен бензинга акча сорамады. Яки шул алып килгән күчтәнәчләренең хакын сорамады. Анысыннан ничектер тыелып калгандыр инде, әйтергә бик теле кычыткандыр. Шул китүдән бер-ике тапкыр шалтыратты бу. Бик жәелеп сөйләшмәдем инде. Мондый саран ник кирәк соң әле дип, хәзер телефонны алмыйм да. Хатыннар, шул дәрәжәдә саран ирләр күргәнәгез бармы сезнең? Дәнъяның кеме генә юк, өстәгымә.

Минзәләдән.

- ✓ Саранның яраткан ашы – күрше шурпасы.
- ✓ Комсызның карыны туяр, күзе туймас.
- ✓ Еланның аягын күрмәссең, саранның сыен күрмәссең.
- ✓ Кешегә көнең төшмәсен, саранга эшең төшмәсен.
- ✓ Комсыз, абынып егылса да, бер әйбер учлап алмыйча тормас.

Татар халык мәкальләре.

САНИЯ АПА

Татар
халык жыры

*Сания апа суга бара,
Яшел чиләген асып.
Сандугачлар чут-чут
сайрый,
Көянтәсенә басып.*

*Сания апа суга бара,
Көянтәсе алмалы.
Алмалы көянтәсенә
Кунмаган кош калмады.*

*Сания апа суга бара,
Алма-алма чиләге.
Чиләгенә караганда,
Үзе кура жиләге.*

*Сания апа, чиләгеңнән
Суларың түгелмәсен;
Башкалар сүзенә карап,
Күңелең сүрелмәсен.*

*Кая бардың, Сания апа,
Кайдан кайтып киләсең?
Киләсең дә, гел китәсең,
Бик ямансу итәсең.*

КҮЧТӘНӘЧ

Мине әтинең әнисе үстерде. Аерылышкач, әни башкага китеп барды, әти дә үз юлы белән китте. Әби мине беркайчан да әнигә каршы котыртмады. "Кызым, әни – әни булыр, ике артка этсә дә, бер алга, үзенә таба тартыр", – дип әйтә торган иде. Мине менә шулай итеп үстерде ул. Бармыйсың, йөрмә анда дип әйткәнә булмады.

Әни күрше авылдагына яшәде. Жәй көне әби мине күчтәнәчләр белән әни янына жиберә иде. Авылда нинди күчтәнәч инде: сөт, катык аласың, ипи, йомырка төреп тыга иде әби мәрхүм. "Әниң өйдә булсагына анда кун, өйдә булмаса, абыеңнарда кун", – дип әйттеп жиберә иде.

Ул авылда безгә туган тиешле абыйлар да яши иде. Әби үги әтиләрнең дә төрлеләре турында ишетеп белгәндер инде, мине гел шулай саклап, өйрәтәп үстерде.

Ул чакта да төрле хәлләрне ишеттерәләр иде бит инде авыл жирләрендә.

Миңа 17 яшь вакытта әби мәңгелеккә китеп барды. Әбине жирләгәч, әни килеп китте. "Кызым, нәрсә эшләрсен инде хәзер, ни булыр?" – дип соралды да, китеп барды аннары. Мин дә аның белән китмәдем. Берүзем яшәдем, маллар асрап, бөрәңгеләр утыртып тордым. Шуннан соң, күпмедер вакыттан, әти яклап туган абый ерак Комидан кайтты. "Өйдә, алып китәм, урнашырсың, эшләрсен", – дип кыстады. "Юк, бармыйм, нәрсә мин сагыначакмын", – дидем.

**Ярармы,
юкмы – үземнең
төшемне сөйлим
әле, кызлар. Мин
гомер-гомергә
төшләргә бик
күп күрәм. Иок-
ларга ятканда:
"Апагыз кино
карарга китте", –
дип өйдәгеләрне
көлдәрәм дә
әле. Кайсыла-
рын юрыйм
төшләремнең,
ә кайсыларын
ничек итеп тә
юрарга белмим.**

Язмышлар шундый

"Кемне сагынасың, нәрсә бар сиңа монда хәзер?" – дип бик озак үгетләде әле ул мине. Авылда берүзе калмасын, китеп урнашсын, акчасы булсын дип уйлагандыр инде үзенчә.

Аларның уйлары изге булса да, мин ризалашмадым. Әйттем инде, жиңги белән сез нәрсәгә булса ачуланышырсыз да, ә мин үземне гаепле кебек хис итәрмен, дидем. "Бармыйм, нәрсә булса, шул булыр", – дип калдым.

Укырга киттем, гомер буе шәһәрдә яшәдем, эшләдем, кияүгә чыктым, балалар үстердем. Беркайчан эшсез тормадым! Чит жирләргә китмәгәнә беркайчан

да үкенмәдем. Абый белән жиңгә өстенә барып кереп, кем белгән иде анда нәрсә булалар.

Әниңә икенче ирдән дүрт баласы туды. Алар белән хәзер дә аралашып яшибез, әйбәт мөнәсәбәттә торабыз, кунакларга йөрешәбез. Әни 79 яшендә үлдә. Мин эшкә урнашкач та гел әнигә кайтып йөрдем, күчтәнәчләр ала идем. Аны хәзер дә искә алалар, ашларга баргач, әни: "Менә, бу күлмәкне Нурия алып кайтты, матурмы?" – дип мактанып әйтә торган булган.

Ничек кенә булмасын, әнине гаепләп, үпкәләп искә алмыйм. Димәк, язмышлар шундый булган. Күрешеп яшәдек, мине какмады, сукмады, "әни" дип

әйтерлек кешем булды. Ул вакытта тормышлар да авыр иде бит. Гел беркемсез, ятим бала булмадым. Әни дә булды, өйдә әби канаты астында үстем, әбидән соң "әйдә, киттек" дигән туганнарым да булды. Тормышлар берүнеке дә тигез генә бармый. Иң мөһиме, югалып калмаганмын, үсмер көе берүзем авыл тормышы белән яшәгәнмен, кешеләргә ачу тотмыйча үскәнмен. Уйлап карасаң, болар бар да әби белән әни тәрбиясе бит инде. Шулай булгач, нинди үпкә булырга мөмкин?

НУРИЯ апагыз.

ЕГЫЛГАНЫМНЫ КӨТӘЛӘРМЕ...

Төшләремдә су бик күп минем. Нәрсә генә торган суны күрүп, бик бәйлә була ул, шуңа нык аптырайым инде. Менә бүген дә шундыйрак бер төш күрүп уяндым. Тагын су!

Имеш тә, бианай йортында икәнмен. Краннан туп-туры идәнгә су агып тора. Гади генә йорт ул, агач идәннәр иде аларның. Бәлки хәзер үзгәрәп беткәндер инде, анысын белмим. Мин алардан киттем.

Төштә, имеш тә, шунда икәнмен. Идәнгә агып торган суны күрүп, бик аптырадым инде. Су такталар арасынангына идән астына агып кереп китә. Өйдәгеләр белән тиз генә берничә идәнне ачтык. Карасак – идән асты тулы су! Кран суы тутырган. Әле шунда үзем төшөп китә яздым! Аягым таеп китте, ә янымда басып торган берсе дә кул бирмәде. Бианай да карап тора, биатай да. Чүттән генә

төшөп китмичә калдым! Менә шундый төш. Аерылышканнан бирле берсе белән аралашканым да, күрешкәнәм дә, искә алып уйлаганым да юк иде. Каян шулай суга батып килеп кергәннәрдер, ни дип уйларга да белмим. Малайларын ташлап киткәнәгә ачуланып, төпкә төшөп егылганымны көтәләрме...

**ГӨЛНАРА Б.,
Мамадыш.**

Миңа 68 яшь, хатыным белән аерылыштык. Беренче хатыным белән унбиш еллап яшәп аерылыштык, анда уртак балалар булмады. Аннан соң икенче хатынга өйләндем. Анысы белән егерме ел яшәгәч аерылыштык, бер балабыз бар. Аерылышканга ярты еллап кына әле.

Әйбәт хатын кирәк

Миңа 55 яшьләр тирәсендәге хатын кирәк. Үзем күченеп китмим, минем яныма килеп тормыш итәрдәй хатын булсын. Хәзер бит хатыннар төрлечә була, үзегез беләсез. Авыл жирендә тора-расылары килми аларның хәзер, иркәләнеп беттеләр. Ә миңа әйбәт хатын кирәк, начар гадәتلәре булмасын, авылда яшәрлек булсын. Ә авылда яшәгәч, эшләмичә генә торып булмый. Бакча да бар, йорт-жир дә бар. Бакчамда викториялар күп, алмагачлар да үсә, бәрәңгә бакчасы аерым. 3 сутыйда бәрәңгә утыртам мин.

Авылыбыз зур безнең, ныклы мишәр авылы. Йорт-жирем дә әйбәт минем, аерым-аерым бүлмәләр дә бар, мунча да бар, машина да бар. Мин еш кына шабашкага чыгып китәм. Менә шул чакта үзенә калган дәнъяны карап, тәртипләп тора торган, үзе хужа да, хужабикә дә булып калырлык хатын кирәк миңа.

НАЗЫЙМ.

Комсомольски муниципаль округы,
Урмай авылы. 8-960-306-50-76.

Тормыш иптәше эзләүчеләр игътибарына!

Танышырга, иптәш табарга ниятләгәнсез икән, без сезгә булдыра алган кадәр ярдәм итәргә тырышырбыз. Моның өчен хат язып салырга була. Яисә редакциягә шалтыратыгыз. Үзегез турында, ниндирәк кеше белән танышышыгыз килүе турында сөйләшербез.

Редакция телефоннары:

8-937-771-76-08 (Алсу), 8-917-855-71-52 (Пилия).

Ватсап шушы ук номерларда.

Хатлар өчен адрес: 420100, Казан шәһәре,
Сахаров ур., 27 йорт, а/я 175.

Электрон адрес: jasmina.gazeta@mail.ru

СОҢҒЫ ТАЛПЫНУ

Исәнмесез, редакциядә эшләүчеләр! Мин сездән үтенеп сорыйм, зинһар, белдерү бастырып чыгарыгыз әле. Тормыш итәр өчен хатын кирәк миңа. Алдамый торган, чын ихластан бергә яшәргә дигән, 70-75 яшьләр тирәсендәге хатын булсын иде. Үземә 75 яшь, аякта йөрәп торам, бакча эшләрен яратып башкарам, өйдә утырып торырга яратмыйм, телевизорны кич белән генә без раз карап алам.

Газетага беренче генә белдерү бирүем түгел. "Язмыш кочагы"на танышу белдерүен бер-ике тапкыр язганым булды. Шалтыратучылар да булды, баргалап та кайттым. Бер-ике көн эшләрләргә: "Син миңа эшләргә генә кирәк идең, эшем бетте", – дип кайтарып жиберәләр. Кайсылары "акча" дип кенә яшәде. Продуктлар алдым, үзең белеп тот дип, банкомат картасын да бирдем хәтта. Анысының малае эчә торган иде, икәүләшәп акча санадылар. Ә үзләр: "Син саран", "Акчаны санийсың" – дип тынычлык бирмәделәр. Алдан әйбәт сыман булалар да, аннан гел гаеп эзлиләр, бүлше йортка ир-ат кертмим, үзем генә яшим дип куалар.

Ышанычлы, тәртипле хатын булсын иде дип телим. Булса, була, булмаса юк инде, бүтән белдерү бирәсем килми. Бусы – соңгы талпыну. Ниңә ел эзләргә була инде хәзер, хатын үлгәнә дә күпме булды бит... Аннан соң ниңә кеше белән танышып карадым – барып чыкмый.

Буадан булам.

Телефоным: 8-927-423-87-15,
ватсап та шушы номерда.

Алларым аллар ата,
Гөлләрәм гөлләр ата.
Сине уйлап ята-ята,
Айлар батып, Чулпан калка,
Сызылып таңнар ата.

Алларга ал сан икән,
Гөлләргә гөл сан икән.
Бу мэхәббәт дигән нәрсә
Бер шытып тамыр жиберсә,
Тәмам исертә икән.

Татар халык жыры.

ДУСТЫМ

Балачактан аралашып яшәгән дуслым бар. Нәрсә булса да, булмаса да гел бергә без: атна саен диярлек очрашабыз, көн дә диярлек телефоннан сөйләшәбез. Борчу-шатлыклар да, көндәлек мәшәкәтләр дә уртак. Язмышлар да охшаш хәтта: икебездә дә икешәр кыз үсеп килә, икебез дә соңгы чиккә житкәнчә түзеп, ирләребез белән аерылыштык. Мин унбиш ел яшәдем, дуслым унбер елдан соң аерылышты. Балалар зурлар диярлек инде. Аныкылар да, минекеләр дә чыгып киттеләр, укыйлар, аена бер-ике кайтып йөреләр. Менә шушы дуслым соңгы бер-ике елда салгалый башлады. Эшендә әйбәт чутта йөри ул, бар да хөрмәт итә, бик тәртипле хатын, балаларын да әйбәт итеп үстерде. Әмма кайчан карама, кичләрен кулында бокал. Бакчасы да ялт иткән, өе дә тәртип. Тәртипне шулай "тамызып-тамызып" эшли. Миңа да: "Өйдә, кил, кич утырабыз", – ди. "Кич утырабыз" дигәнә дә шул – шешә белән. Нәр нәрсәнең үз урыны, үз нормасы була дип уйлыйм мин. Көн саенга китү әйбәткә алып бармый. Әмма дуслым белән ул турыда сөйләшкәнем юк. Ул темага ничек сөйләшәргә кирәген дә белмим, дәрәсен генә әйткәндә. Дус булса да, әллә дәрәс аңлай, әллә юк. Әйтеп, үпкәләтеп, балачактан килгән дуслыкны да югалтасы килми. Минем аннан бер генә дә начарлык күргәнем юк. Авыр чакта – ул беренче булып ярдәм кулын суза, шатлыгымны да ул беренче булып уртаклаша. Минем ишеткәнем бар: имеш, хатын-кыз эчкечелеккә тиз бирешә, аларны дөвалап та булмый диләр. Белмим инде, бәлки юкка борчыламдыр. Ә бәлки юкка да түгелдер. Бәлки туктатып калыр өчен хәзердән чаң сугарга, дәрәс итеп сөйләшәргә кирәктер. Ә дәрәсе ничек була икән соң аның, кем белә?

Зинһар, исемемне язмагаыз.

ЭЛЬМИРА.

КЕМ БЕЛӘ

Бәрәңгә бакчасын хрен басты

Бәрәңгә бакчасын хрен басты. Ничек котылырга аннан, кем белә? Хәзер 2-3 ел көрәшәбез инде аның белән, көрәк белән тамырын казып-казып алабыз, былтыр төрле агулар да сибеп карадык – булышмый! Хрен үсә, бәрәңгә юк! Хренның тамырлары нык, бәрәңгәне кысрыкый, тегесе үсә алмый. Бөтен бәрәңгә бакчасын зур тизлек белән шушы хрен басып бара. Нишләргә?

ЛАРИСА, Башкортостаннан.

Бетчә

15 яшьлек кызымның бите тулы бетчә. Үсмер чакта бөтен кызларда, малайларда бетчә була инде ул, анысын аңлайм. Үзәбезнең дә шулай булган иде. Әмма минем кызда гади бетчә генә түгел шул. Чуан сыман булып тора торган, фурункул сыман бик зур, чия кызыл төстә ул бетчәләр. Әллә ниңә төрле лосьоннар да алабыз инде, иртәле-кичле юына торган төрле әйберләре дә бар, кремнары да бар. Берсе булышмагач, икенче төрлене, аннан соң өченче төрлене, аннан соң тагын башкасын алабыз. Миллион төрле крем алыштырдык инде хәзер, әмма берсе дә булышмый. "Ясмiнә" укучылары арасында шушы ук проблема белән яшәүче ата-аналар бардыр, алар нишлиләр икән, уртаклашсыннар иде. Белмим инде, әллә врачы бар микән соң аның? Алай дисәң, аның өчен шөһәргә, түләүле больницаларга барасы булыр инде, үзәбездә аның ишене ишеткән юк.

ЭЛЬМИРА.

Кеше каршында бигрәк уңайсыз

Миңа 45 яшь. Бер проблема бар: мин көн дәвамьнда кақырып йөрим. Тын юлларыннан какрык (мокрота) килә. Урамга чыккач та, ирләр сыман төкеренеп йөрергә кирәк. Кеше каршында бигрәк уңайсыз. Ир әйтә, син озак еллар тәмәке тарткан ирләрден дә болайрак кақырынасың, ди. Ә мин бит тәмәке тартмыйм! Тын юлларын чистартырга кирәктер дип уйлыйм. Бәлки ниндидер үләннәр эчәргә кирәктер, пар суларга кирәктер. Шуларны белгән кеше юк микән? Бертуктаусыз жыелып торган кақырыктан ничек арынырга була?

Укучыгыз.

Редакциядән. Хөрмәтле укучыларыбыз! Укып, күрәп торасыз – һәркемнең үз борчуы. Арабызда менә шушы сорауларга җавап белүчеләр бардыр бәлки. Ярдәм сораган кешеләргә әйтер сүзегез, бирер киңәшегез бар икән, шалтыратыгыз. Без һәр киңәшне теркәп, киләсе санда бастырып та чыгарабыз. Авыр тормышны безәз жиңеләйтеп, бер-беребез белән белгәннәрне уртаклашып, аралашып, ярдәмләшәп яшик.